

SÁROSPATAI

FÜGGETLEN POLITIKAI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak
Mindennemű közlemények,
előfizetések és hirdetések erre a címre küldendők.

Felétős szerkesztő:
FÖLDES LAJOS

Előfizetés
ára 12 fillér
Hirdetés.

A Nóbel-díjas Szent-Györgyi doktor

Szent-Györgyi Albert dr., született 1893-ban, orvos, szegedi egyetem ny. t. tanára, a M. Tud. Akadémia tagja. Hosszabb ideig külföldön működött. 1930 óta a szegedi egyetem vegytudományi intézetének igazgatója. Felfedezte és paprikából előállította a c-vitamint. 1936-ban sikeres kísérleteket folytat a paprikából és citromból készíthető p-vitamin előállítására. (Idézet a tavalyi lexikonból.)

Ennyit tud meg az egész világ által ünnepelt magyar tudósról az, aki a tavaly kiadott kislexikonban fellapozza Szent-Györgyi Albert dr. nevét. Tudományszomjasabb olvasó azután felkeresi a lexikonban még a vitamin és a nobeldíj címszavakat is.

A vitaminokról körülbelül azt találja irva, hogy azok növényi eredetű szerves anyagok, amelyekre minden élő szervezetnek, növénynek, állatnak, embernek szüksége van életének fenntartására, éppen úgy mint a zsirra, húsra, lisztre, cukorra, különböző sókra. Csakhogy a vitaminokat nem lehet a piacon vagy az üzletben kilóra, literszámra megvenni. Az ésszerű, céltudatos táplálkozás, az ételek megfelelő elkészítési módja, akként, hogy az azokban meglévő, a Gondviselés által beléjük helyezett vitaminokat tulságos főzéssel ne tegyük tönkre, végül pedig az étrend, a koszt olyan összeállítása, hogy abban minden vitamin a megfelelő mennyiségben legyen meg: ez mind olyan tudás, amelyet a vitaminok természetét kutató orvostudósoknak köszönhet az emberiség.

Helyes arányban elfogyasztott vitamintartalmu táplálék elősegíti a gyermek csont- és fogrendszerének egészséges fejlődését, megakadályozza a törpességet, a hülyeséget, megvéd fertőző betegségek ellen, terméketlen házasságokat gyermekáldáshoz segít és így tovább olyan megbecsülhetetlen eszköz az emberiség kezében, amelynek a faj egészséges fenntartása és az elkorcsosulás megakadályozása szempontjából szinte leírhatatlan értéke van.

Gyakorlati, praktikus szempontból ennyit kell röviden elmondanunk arról a tárgykőről, amellyel foglalkozva Szent-Györgyi professzor halhatatlan dicsőséget szerzett a már közel egy évszázad óta, Semmelweis Ignác fellépésétől kezdve, méltó megbecsülést élvező magyar orvosi iskolára és vele együtt a megtépett, töviskoszorúzott magyar nemzetre is. Amíg azonban idáig elért, amíg a nemzetközi tudományosság legfőbb döntőbírósa kiosztotta neki a pálmát, addig rengeteg munka, pepecselő aprólékos kísérlet fárasztó és idegölő küzdelmén kellett átessenie.

A munkaeszközök megszerzése, a megfelelő munkahely berendezése, a semmiből való teremtés hősiességű küzdelme olyan önfeláldozó harc volt, amelyért még egy, külön nobeldíj illethetné meg a tudóst. Lombikok, görcsövek, kísérleti állatok, különböző vegyi anyagok, eredménnyel kecsegtető és azután semmibe vesző kísérletek ezrei szegélyezik az utat, remények és csalódások árnyékolják be a pályát, amelyen a kutató tudós halad.

De igazságtalanok volnánk, ha elhallgatnók azoknak az érdemeit, akiknek a csodás eredmények létrehozásában, mint e lángész segítőknek, istápolóinak szintén tetemes részük volt. Először a budapesti ref. főgimnáziumnak, amelynek dr. Szent-Györgyi Albert nyolc évén át eminens tanulója volt. (Jelölmező az intézet igazgatójának nyilatkozata, amelyben kijelenti, hogy az egykori osztálytársak közül a nobeldíjas tudóson kívül még hárman választották szakmájuk az orvostudományt és ezek közül a mai napig mindegyike legalább az egyetemi magántanárságig vitte tudományos pályáján.) És említhetjük meg az akkori számkivettségben élő pozsonyi, jelenleg pécsi tudományegyetemnek kiváló gyógyszeranprofesszorát, aki éles szemmel ősmerte

fel a rendkívüliséget Szent-Györgyiiben, amikor munkatársul maga mellé vette őt.

És egy drága színmagyar város is elnyerte most jutalmát azért, amiért menedéket, pompás szeretettel fel-emelt oszlopcsarnokos palotákat adott a magyar tudomány Kolozsvárról elűldözött prédikátorainak az ő falai között. Végül pedig, de nem utolsó sorban a nagy magyar néhai kultusz-miniszter, Klebelsberg Kunó emlékét glorifikálja Szent-Györgyi professzor dicsősége. Mennyire is átérzheti ezt az ünnepelt tudós, akiről azt olvashatjuk, hogy életének ezen a legboldogabb napján hálás szíve a szegedi Dómban nyugvó halott patrónusához vezérelte kegyeletes ájtatosságára.

A külföld tudósai megadták Szent-Györgyi Albert dr.-nak a nagyvilág elismerését, a magyar haza pedig egy szebb jövő reményteljes záloga gyanánt legjobbainak aranykönyvébe iktatta az ő nevét.

Dr. Lófia Aladár